ТАСДИҚ МЕКУНАМ

Ректори Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

профессор Хушвахтзода Қ.Х.

____

«29» _________ соли 2023

Хулосаи

ҷаласаи ғайринавбатии Шурои олимони факултети молиявию иқтисодии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон

Диссертатсияи Амонова Дилором Абдувахидовна дар мавзуи «Роҳҳои мукаммалгардонии идоракунии молияи давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) аз руи ихтисоси 6D050900 – Молия, (6D050901 – молия, муомилоти пулӣ ва қарз) дар кафедраи идоракунии молияи давлатии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ба анҷом расонида шудааст.

Амонова Д.А. бо фармоиши ректори ДМТ аз 21.11.2018с., таҳти №578-05 ба ҳайси докторанти доктори фалсафа, доктор аз рӯи ихтисоси 6D050900 – Молия, (6D050901 – молия, муомилоти пулӣ ва қарз) қабул гардида буд. Амонова Д.А. ҳамчун докторанти зинаи таҳсилоти доктори фалсафа PhD аз руи ихтисос дар кафедраи идоракунии молияи давлатии ДМТ, барномаи таълимӣ ва корҳои илмӣ-таҳқиқотиро дар ҳаҷми соатҳои пешбинишуда (180 кредит) пурра аз худ намуд.

Амонова Д.А. аз соли 2007 кафедраи молия ва қарзи Донишкадаи сайёҳӣ, соҳибкорӣ ва хизмати Вазорати саноат ва технологияҳои нави Ҷумҳурии Тоҷикистонро бо ихтисоси молия ва қарз хатм карда, аз соли 2016 то соли 2018 дар зинаи магистратураи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 25010410 - молия ва қарз таҳсил карда, соҳиби дипломи дараҷаи магистри гардид.

Дар асоси қарори ҷаласаи кафедраи идоракунии молияи давлатӣ аз 14.11.2018с., суратҷаласаи №3 ва қарори ҷаласаи Шӯрои олимони факултети молиявию иқтисодӣ аз 12.12.2018с., суратҷаласаи №5 роҳбари илмии Амонова Д.А. номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсенти кафедраи

иқтисодиёти ҷаҳонии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон Солеҳзода Ашурбой Абдувоҳид таъин гардидааст.

Диссертатсияи Амонова Дилором Абдувахидовна дар ҷаласаи кафедраи идоракунии молияи давлатии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ба таври ошкоро санаи 21-уми ноябри соли 2022 муҳокима гардид ва бо қарори ҳамин ҷаласа аз 21-уми ноябри соли 2022, суратҷаласаи №5 бо назардошти баҳои мусбати аз ҷониби мукарризон додашуда, пас аз ислоҳи камбудиҳо ба зинаи навбатии ҳимоя тавсия карда шудааст.

Дар натиҷаи муҳокимаи диссертатсияи Амонова Д.А. дар мавзӯи «Роҳҳои мукаммалгардонии идоракунии молияи давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) доктор аз руи ихтисоси 6D050900 – Молия, (6D050901 – молия, муомилоти пулӣ ва қарз) чунин хулосаҳо бароварда шуданд:

Баҳодиҳии иҷрои таҳқиқоти илмӣ. Диссертатсияи Амонова Д.А. дар мавзуи «Роҳҳои мукаммалгардонии идоракунии молияи давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» ба омӯзиши масъалаҳои асосии назариявӣ ва асоснокнамоии илмӣ - методологии роҳҳои мукаммалгардонии идораи молияи давлатӣ ва беҳтарсозии сифати идоракунии воситаҳои буҷети давлатӣ, коркарди пешниҳоду тавсияҳои мушаххас оид ба беҳтар кардани истифодаи онҳо бахшида шудааст. Таҳқиқоти илмӣ бо забони тоҷикӣ ва бо асоснокунии илмӣ навишта шуда, таҳқиқоти анҷомёфта ба ҳисоб меравад. Дар диссертатсия мақсад ва вазифаҳо пурра иҷро гардида, пешниҳод ва хулосаҳо илман асоснок гардидаанд ва таҳқиқоти анҷомёфта ба ҳисоб меравад.

Мақсади таҳқиқоти диссертатсионӣ – асоснoксозии асосҳои консептуалии рушди идоракунии молияи давлатӣ, таҳияи алгоритм ва пешниҳоди роҳҳои мукамалгардонии идоракунии молияи давлатӣ дар шароти муосир.

Барои расидан ба ин мақсадҳо вазифаҳои зеринро иҷро кардан лозим аст:

- омӯзиши асосҳои консептуалии ташаккулёбӣ ва рушди идоракунии молияи давлатӣ дар шароити муосир;

- таҳқиқи хусусиятҳои хоси идоракунии хазинавии сарчашмаҳои молиявии давлат;
- омӯзиши таҷрибаи татбиқи низоми хазинадорӣ ва идораи молияи давлатӣ дар мамлакатҳои хориҷа бо мақсади имконияти истифодабарии таҷрибаи пешсафи онҳо дар раванди идоракунии молияи давлатӣ;
- таҳлили вазъи муосири ташаккулёбии буҷети давлати ва нақши он дар низоми идоракунии молияи давлатӣ;
- таҳлили андозҳои давлатӣ ва мукамалгардонии механизми идоракунии онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- таҳлили вазъи муосири муносибатҳои байни буҷетӣ ва тамилдиҳии онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- коркарди алгоритми татбиқи идоракунии молияи давлатӣ ва равандҳои асосии он;
- ва пешниҳоди механизмҳои институтсионалии мукамалгардонии муносибаҳои молиявӣ дар шароити амалишавии Стратегияи миллии рушд.

Объекти таҳқиқоти диссертатсионӣ– механизмҳои мукаммалгардонии идоракунии молияи давлатӣ ва ҷараёни самаранок истифодабарии онҳо.

Мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионӣ – муносибатҳои молиявию иқтисодие, ки дар раванди татбиқи механизмҳои идоракунии молияи давлатӣ ба вуҷуд меоянд баромад мекунад.

Навгонии илмии таҳқиқоти диссертатсионӣ. Масоили назариявӣ – методологии мукаммалгардонии механизми идоракунии молияи давлатӣ асоснок гардида, инчунин таҳия ва пешниҳодҳои илман асоснок ҷиҳати такмили самаранок идоракунии молияи давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон баррасӣ гардидаанд. **Натиҷаҳои асосии таҳқиқот, ки унсурҳои навгонии илмиро дар бар мегиранд, инҳоянд:**

- равишҳои илмӣ оид ба муайян намудани идоракунии молияи давлатӣ ва механизмҳои татбиқи он муайян карда шуда, нуқтаи назари муаллиф нисбати моҳияти механизми идоракунии молияи давлатӣ бо назардошти воситаҳои молиявии рушди низоми молиявии мамлакат мушаххас баён карда шудааст;

- хусусиятҳои хоси татбиқи идоракунии хазинавии сарчашмаҳои молиявии давлат ва назорати он баён гардида, нақши воситаи мазкур дар татбиқи самаранок идора намудани молияи давлатӣ ошкор карда шудааст;

- таҷрибаи муфиди татбиқи низоми хазинадорӣ ва идоракунии молияи давлатӣ дар мисоли давлатҳои унитарӣ бо назардошти мушаххасгардонии равиши илмии он дар ҷараёни идоракунии молияи давлатӣ илман асоснок карда шудааст;

- дар асоси таҳлили комплексии нишондиҳандаҳои буҷети давлатӣ, мақом ва нақши он дар низоми идоракунии молияи давлатӣ муайян карда шуда, зарурат ва мақсаднок будани интихоби он ҳамчун механизми идоракунии молияи давлатӣ асоснок карда шудааст;

- аз нуқтаи назари илмӣ-амалӣ пешниҳод карда шудааст, ки аз самаранок ва оқилона истифодабарии трансфертҳои буҷетӣ, ки аз ҳисоби ҳиссаҷудокуниҳо аз андозҳои умумидавалтӣ ба буҷетҳои маҳаллӣ дар доираи муносибатҳои байни буҷети ҷудо карда мешаванд, барои ташаккулёбии воситаҳои худии минтақаҳо мусоидат менамоянд, ки ба беҳтаршавии идоракунии молияи давлатӣ оварда мерасонад;

- алгоритми асосноки татбиқи идоракунии молияи давлатӣ ва равандҳои асосии он таҳия гардида, механизмҳои институтсионалии мукамалгардонии муносибаҳои молиявӣ дар шароити амалишавии Стратегияи миллии рушд пешниҳод гардидаанд.

Саҳми шахсии довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар таҳқиқот.

Диссертатсия натиҷаи таҳқиқоти илмии ба анҷом расонидашудаи докторант ба шумор меравад. Ақидаҳои илмӣ, коркарди назариявию методологӣ, ки нақши худро дар илми иқтисодӣ ва дар пешбурди фаъолияти соҳавӣ, махсусан, дар идоракунии молияи давлатӣ мегузоранд, ба муаллиф дахл дорад. Корҳои иҷрогардида аз ҷониби муаллиф мустақилона амалӣ гардида, дар онҳо ҳолатҳои асосӣ ва натиҷаи асосии таҳқиқот инъикос карда шудаанд.

Натиҷаҳои ҷудогонаи таҳқиқотро мумкин аст, ки дар раванди таҳияи Барномаҳои идоракуннии молияи давлатӣ, Стратегияҳои

идоракунии қарзи давлатӣ, Барномаҳои миёнамуҳлати ҷалби сармоягузориҳои дохилию хориҷӣ мавриди истифода қарор дод. Натиҷаҳои илмию методии таҳқиқотро ҳангоми хондани лексия аз фанҳои “Молия”, “Низоми молиявӣ”, “Идоракунии молияи давлатӣ”, “Инвеститсияҳо” низ истифода кардан мумкин аст.

Усулҳои таҳқиқот. Дар ҷараёни таҳқиқот усулҳои таҳлили системавӣ, оморӣ - иқтисодӣ, моделсозӣ, абстрактии мантиқӣ, таҳлилу синтез, тарҳсозии риёзиву иқтисодӣ, таҳлилию қиёсӣ ва мушоҳидаҳо истифода шудаанд.

Заминаҳои назариявию методологии таҳқиқотро асарҳои илмии олимони ватанию хориҷӣ ташкил медиҳанд, ки дар онҳо масъалаҳои молия, низоми молиявӣ, идоракунии молияи давлатӣ ва ҳамзамон масъалаҳои (проблемаҳои) асосии идоракунии молияи давлатӣ дар шароити бозор возеҳ ва ҳамаҷониба таҳқиқ карда шудаанд.

Навгониҳои таҳқиқоти диссертатсионӣ барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) доктор аз руи ихтисоси 6D050900 – Молия, (6D050901 – молия, муомилоти пулӣ ва қарз) ба Шиносномаи ихтисосҳои КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 6D050900 – Молия, (6D050901 – молия, муомилоти пулӣ ва қарз), (зербандҳои банди 1-ум ва 2-юми қисми I “Молия”) мутобиқат мекунад.

Интишороти натиҷаҳои диссертатсия. Докторант PhD вобаста ба мавзуи диссертатсия 15 мақола дар ҳаҷми 5,8 ҷузъи чопӣ тахия кардааст, ки аз онҳо 4 мақола дар маҷаллаҳои тақризшавандаи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон чоп гардидаанд. Ҳамзамон 11-то мақолаи илмӣ дар маводи конференсияҳои сатҳи гуногун интишор шудааст. Аз ҷониби докторант Амонова Д. инчунин дар ҳаммуаллифӣ воситаи таълимии “Менеҷменти молиявӣ” ва “Бозори молиявӣ” тахия ва нашр гардидааст. Дар мақолаҳои илмӣ ақидаҳои илмии муаллиф ва принсипҳои асосии тахқиқот инъикос ёфтаанд.

РӮЙХАТИ МАҚОЛАҲОИ ЧОПШУДА АЗ РӮИ МАВЗӮЪ:

А) Мақолаҳо дар нашрияҳое, ба феҳристи маҷаллаҳои илмии тақризшаванда дохил мешаванд:

1. Амонова Д.А. Таҳлили хароҷотҳои буҷети давлатӣ ва нақши он дар рушди иқтисодию иҷтимоии мамлакат //Д.А. Амонова // Паёми ДМТ соли 2020, №5 саҳ. 24-30, ISSN – 2413-5151.

2. Амонова Д.А. Таҳлили идоракунии андозҳои давлатӣ ва такмили онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон //Д.А. Амонова // Паёми Политехники бахши: «Интеллект, Инноватсия, Инноватсия» соли 2021, №1 (53), ISSN – 2520-2235.

3. Амонова Д.А. Таҳлили идоракунии муносибатҳои байни буҷетӣ ва такмили онҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон //Д.А. Амонова // Академияи идоракунии давлатии назди Призиденти Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2021, №4/2 (54), ISSN – 2664-0651.

4. Амонова Д.А. Амалигардонии алгаритми идоракунии молияи давлатӣ ва равандҳои асосии он //Д.А. Амонова // Паёми Донишгоҳи Технологии Тоҷикистон соли 2022, №4/1 (51), ISSN – 2707-8000.**Б)**

Мақолаҳои дар дигар нашрияҳо ба нашр расида:

1. Амонова Д.А. Баҳодиҳии устувории рушди иҷтимоӣ – иқтисодии минтақаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон //Д.А. Амонова// Маводи конфиренсияи илмӣ амалӣ дар мавзуи: «Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030: назария ва амалия» (Душанбе, 22-24 –уми апрели соли 2017) Душанбе, - 2017с., - С. 11-13.

2. Амонова Д.А. Механизми идоракунии давлатии раванди иҷтимои иқтисоди минтақа //Д.А. Амонова // Маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмӣ-назариявӣ дар мавзӯи «Рақобатпазирии иқтисодиёти миллӣ ва роҳҳои баландбардории он дар шароити ҷаҳонишавӣ». (Душанбе, 15-уми апрели соли 2017), - С. 108-110.

3. Амонова Д.А. Буҷети давлатӣ ва нақши он дар рушди иқтисодию иҷтимоии мамлакат //Д.А. Амонова // Маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмию назариявии ҳайати устодону кормандони ДМТ

бахшида ба «Солҳои рушди деҳот, сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ (солҳои 2019-2021» ва «400-солагии Миробид Сайидои Насафӣ» (20-27-уми апрели соли 2019), - С. 278-279.
4. Амонова Д.А. Таҳлили таҷрибаи хориҷии муносибатҳои байни буҷетӣ. //Д.А. Амонова // Маводи конференсияи байналмилалии илмию амалӣ дар мавзӯи «Саноаткунонии кишвар ва таъмини рушди босуботи иқтисодиёт». (Душанбе, 27-уми феврали соли 2020), С. 291-294.
5. Амонова Д.А. Ҷанбаҳои назариявии идоракунии молияи давлатӣ. //Д.А. Амонова // Маводи конференсияи байналхалқии илмӣ-амалӣ дар мавзӯи «истифодабарии усулҳои муосири идоракунии рушди иҷтимоӣ-иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон» (26-уми ноября соли 2020), - С.41-43.
6. Амонова Д.А. Асосҳои илмӣ-назариявии идоракунии молияи давлатӣ дар замони муосир. //Д.А. Амонова // Маводи электрони: видеоконфиренсияи илмию амалии байналмиллалӣ дар мавзӯи: «нақши муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ дар таъмини рушди устувори минтақа дар ҳошияи саноатикунонии босуръати кишвар» (13-уми ноябри соли 2020 шаҳри Кулоб), -С. 468- 471.
7. Амонова Д.А. Таҳлили хароҷотҳои буҷети давлатӣ дар соҳаи тандурустии мамлакат дар солҳои 2012-2019 //Д.А. Амонова // Маводи конференсияи ҷумҳуриявии илмию назариявии ҳайати устодону кормандони ДМТ бахшида ба ҷашнҳои «30 – солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон» ва «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илму маориф (солҳои 2020-2040) Душанбе 2021 - С. 1246-1250.
8. Амонова Д.А. Таҳавуллоти муносибатҳои молиявӣ ва масъалаҳои методологии илми молия //Д.А. Амонова // Маводи Семенари ҷумҳуриявии илмӣ-амалӣ бахшида ба «Рӯзи кормандони мақомоти молияи Ҷумҳурии Тоҷикистон дар шароити ҷаҳонишавӣ» Душанбе соли 2021, - С. 8-15.
9. Амонова Д.А. Асосҳои назариявӣ ва ташаккулёбии молияи давлатӣ //Д.А. Амонова // Маводи конфронси ҷумҳуриявии илмию-назариявӣ дар мавзуи масъалаҳои такмили механизми молиявию қарзии рушди

иқтисодиёти миллӣ (Душанбе, 5-уми октябри соли 2021), - С. 261-263.

10. Амонова Д.А. Хусусиятҳои идоракунии хазинавӣ ва назорати онҳо //Д.А. Амонова // Маводи конфронси ҷумҳуриявии илмию-амалӣ дар мавзуи «механизмҳои молиявию қарзи тадбиқи ҳадафҳои стратегии рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон» (Душанбе 18-уми феврали соли 2022), - С. 402 – 412.

11. Амонова Д.А. Таҷрибаи ҷаҳонии низоми хазинадорӣ ва идоракунии молияи давлатӣ //Д.А. Амонова // Маводи конфронси ҷумҳуриявии илмию-амалӣ дар мавзуи «Ташакулли низоми идоракунии давлатӣ ва маҳалли дар шароити рақамикунонии иқтисодиёт» (Душанбе 25-уми феврали соли 2022), - С. 110-114.

В) Воситаҳои таълимӣ

1. Амонова Д.А. Менеҷменти молиявӣ. Воситаи таълимӣ //Д.А. Амонова // ва диг. – Душанбе: Матбааи ДМТ, 2021, – С. 225
2. Амонова Д.А. Бозори молиявӣ. Воситаи таълимӣ //Д.А. Амонова // ва диг. – Душанбе: Матбааи ҶДММ “НУШБОД”, 2022, – С. 339.

Қарори Шурои олимон:

1. Диссертатсияи Амонова Д.А. дар мавзуи «Роҳҳои мукаммалгардонии идоракунии молияи давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) аз руи ихтисоси 6D050900 – Молия, (6D050901 – молия, муомилоти пулӣ ва қарз) пешниҳод гардидааст, ба талаботҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ мебошад;

2. Диссертатсияи Амонова Д.А. дар мавзӯи «Роҳҳои мукаммалгардонии идоракунии молияи давлатӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) доктор аз руи ихтисоси 6D050900 – Молия, (6D050901 – молия, муомилоти пулӣ ва карз) барои баррасӣ ва ҳимоя ба Шурои диссертатсиони пешниҳод карда шавад;

3. Назорати қарори мазкур ба зиммаи раиси Шурои олимон, декани факултети молиявию иқтисодӣ вогузор карда шавад.

Хулосаи мазкур дар ҷаласаи ғайринавбатии Шурои олимони факултети молиявию иқтисодии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз «28» 04 соли 2023, суратҷаласаи №6 қабул гардидааст.

Раиси Шурои олимони факултети молиявию иқтисодии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон д.и.и., профессор — Иброҳимзода И.Р.

Котиби илмии Шурои олимони факултети молиявию иқтисодии ДМТ, н.и.и. муаллими калон — Ғаюров Ғ.Ҳ.

Муқарриз:
н.и.и., дотсенти кафедраи иқтисодиёти ҷаҳонии ДМТ — Саидмуродова М.А.

Муқарриз:
н.и.и., дотсенти кафедраи молия ва андозбандии Донишгоҳи байналмилалии сайёҳӣ ва соҳибкории Тоҷикистон — Алишоев Х.Ҳ.

Сардори шуъбаи кадрҳои Донишгоҳи байналмилалии сайёҳӣ ва соҳибкории Тоҷикистон — Ҷураев Ш.Н.

Сардори шуъбаи кадрҳо ва корҳои махсуси ДМТ
«28» 04 2023с. — Тавқиев Э.Ш.